

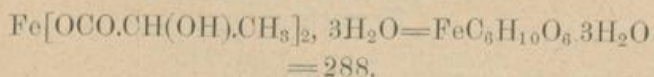
182. Extractum taraxaci.

Pitypang-kivonat.

Ép úgy készítették egyenlő mennyiségű szárított
Pitypanggyökér- és levélből
mindegyikből *háromszáz grammból* **300**
mint az »ezerjófű-kivonat.«
A vonat **folyékony** állományú legyen.

183. Ferrum lacticum.

Tejsavas vas. Ferrolactát.

Zölde-fehér, apró, tüalaku kristályokból álló kérges, vagy kristályos por. Egy súlyrésze finom porrá dörzsölt állapotban 40 súlyrész hideg és 12 súlyrész forró vízben oldható; borszeszben alig oldódik.

Hidegen készült vizes oldata ferricyankáliumtól sötétkéké válik.

Egy gramm belőle salétromsavval megnedvesítve és beszárítva, a hevítésnél igen közelítőleg 0.27 gramm rozsdaszínű ferrioxidot hagy hátra.

E maradék vízzel összerázás, ennek átszűrése és bepárologatása után nem illó részeket ne hagyjon hátra.

A ferrolactátnak hidegen készített vizes oldata ecetsavas ólomtól, sósavval megsavanyított oldata

182. Extractum taraxaci.

Paretur e partibus aequalibus

Radicis et foliorum taraxaci siccatorum

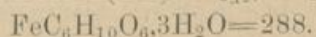
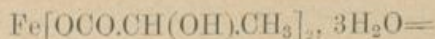
aa grammatis trecentis **300**

ut > Extractum centaurei. <

Sit consistentiae **liquidæ**.

183. Ferrum lacticum.

Ferrosi lactas.

Crustae e subviridi albae sistentes crystallæ parva acubus similia, vel pulverem crystallinum. Pars una in pulverem subtilem redacta solvitur in 40 partibus aquae frigidae, et 12 fervidae. In spiritu est vix solubile.

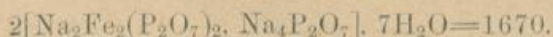
Solutio aquosa frigide parata cum kalio ferri-cyanato colorem atre caeruleum induit. Gramma unum cum acido nitrico humectatum et siccatum post fervefactionem grammata prope 0.27 ferri oxydati coloris rubro-fusci relinquit.

Residuum hoc aqua conquassatum, post huius filtrationem et evaporationem partes non volatiles ne relinquat. Solutio aquosa frigide parata lactatis ferri cum plumbo acetico, solutio autem acido hydrochlorico acidifaceta hydrogenio sulfurato nec non baryo chlorato ad summum lene lactescat. Solutionis aquosae partem unam coque per circiter 10 minutas cum aliquot gut-

pedig kénhydrogéntől, valamint chlórbarýumtól legföjlebb gyöngén tejesedjék meg. A vizes oldat egy részét főzd körülbelöl 10 perczig néhány csepp hígított kénsavval, azután adj hozzá fölösleges nátriumhydroxydot. A csapadékról leszűrt folyadékhoz adj néhány cseppet olyan elegyböl, a melyet 1 rész réz-sulfátböl, 3 rész borkösavböl és 20 rész vízböl készítettél; ezután pedig annyi nátronlúgot, hogy az oldat kék színű és átlátszó legyen. E folyadékban a felforraláskor ne támadjon vörös csapadék. Tömény kénsavval összedörzsölvén a készítményt, ne keletkezzék erősebb gázfejlődés s a színe hosszabb idő múlva se váljék sötétbarnává.

184. Ferrum natrio-pyrophosphoricum.

Pyrophosphorsavas vas és natrium. Nátrium és ferripyrophosphát.

Fehér, kristályos por; íze enyhén sós, de nem összehúzó. Hideg vízben lassan és nehézkesen, langyosban könnyebben oldható. Vizes oldatából e só a tömény borszesz fehér, túrós pelyhek alakjában tökéletesen válassza ki. Vizes oldata főzéskor megzavarosodik, orthophosphorsavas vas keletkezése miatt. Savak hasonló változást okoznak oldatában.

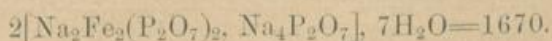
Vizes oldata nátriumcarbonáttól ne zavarosodjék meg; salétromsavval megsavanyítva, ezüstnitráttól és báryumnitráttól alig zavarodjék meg.

Száz részében mintegy 13 rész fémvas van.

tis acidi sulfurici diluti, dein adde natrium hydrooxydatum superabundans. Liquori a praecipitato decantati adde aliquot guttas e miscella quam e parte 1 sulfatis cupri, partibus 3 acidi tartarici, et partibus 20 aquae fecisti, dein autem liquoris natri caustici tantum, ut solutio caerulea et limpida fiat. In hocce liquore per ebullitionem praecipitatum rubrum non oriatur. Praeparatum acido sulfurico concentrato triturando gazorum evolutio fortior non oriatur et colorem atre-brunneum nec post longius temporis spatium induat.

184. Ferrum natrio-pyrophosphoricum.

Ferrosi-natrii pyrophosphas.

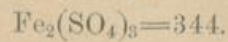
Pulvis albus crystallinus, saporis lene salsi, sed non adstringentis. In aqua frigida lente et difficile, in tepida facilius solvitur.

Spiritus concentratus e solutione aquosa salem floccorum alborum caseosorum instar perfecte praecipitet; solutio aquosa ebulliens perturbatur per ferrum orthophosphoricum nascens. Per acida simili modo permutatur.

Solutio aquosa cum carbonate natrii non perturbetur; cum acido nitrico acidifaceta nitrate argenti vel baryi autem vix perturbetur.

In partibus centum contineat circiter 13 partes ferri metallici.

185. Ferrum oxydatum sulfuricum solutum.
Oldott kénsavas vasoxyd. Ferrisulfát-oldat.

Végy: **Porrá dörzsölt kristályos ferrosulfátból**
kétszázhetvennyolcz grammot 278

Lepárolt vízből
százharmincz grammot 130

Tömény kénsavból *ötven grammot* 50

Tömény salétromsavból
negyven grammot 40

Jó légvonatú helyen melegítsd vízfürdön, megmért porzelláncészében mindaddig, míg az oldat barna és átlátszó lett, és egy cseppje vízzel hígítás után ferricyankáliumtól többé meg nem kékül. Most párologtasd be a folyadékot

háromszázhatvan grammra 360

E folyadékot hígítsd kevés vízzel és párologtasd ismét be mint az előbb. E műtételt ismételd mindaddig, míg a meleg folyadék többé nem salétromsav szagú. Végül hígítsd fel az egészet

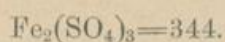
ötszázhatvan grammra 560

Sárgásbarna, átlátszó, kissé sűrűs folyadék, nagyon összehúzó ízzel. Fajsúlya 1.428—1.430. Tíz százalék vas van benne. Baryumchloriddal fehér, ferrocyanáliummal sötétkék csapadékot ad.

Tízannyi vízzel hígítva, ferricyankáliumtól ne kéküljön meg és ezüstnitráttól ne váljék zavarossá. Az ugyanúgy hígított oldat fölösleges ammoniával kiütve

185. Ferrum oxydatum sulfuricum solutum.

Ferri sulfas solutus.

Rp. Sulfatis ferri crystallisati pulverati	
<i>grammata ducenta et septuaginta octo</i>	278
Aquae destillatae	
<i>grammata centum triginta</i>	130
Acidi sulfurici concentrati	
<i>grammata quinquaginta</i>	50
Acidi nitrici concentrati	
<i>grammata quadraginta</i>	40

In loco bene aëtrato calefac in balneo aquae in patina porcellanea mensurata, donec solutio fusca et limpida fuerit et donec gutta una eius aqua diluta, cum kalio ferricyanato caerulea iam non evadit. Tum evapora liquorem ad remanentiam

grammatum tercentorum sexaginta **360**

Liquorem hunc dilue paucilla aqua et evapora sicut prius. Hanc operationem repete, donec liquor calidus odoris acidi nitrici expers fuerit. Demum dilue totum ad *grammata quingenta sexaginta* **560**

Sistit liquorem subflavo-fuscum, parum densum, saporis valde adstringentis. Ponderum specificum 1.428—1.430. Continet 10% ferri. Chlorido baryi album, kalio ferrocyanato intense caeruleum exoritur praecipitatum.

Liquor cum decupla quantitate aquae dilutus kalio ferricyanato caeruleus non fiat, et argento nitrico

színtelen szüredéket adjon, melynek, bepárolgatva és izzásig hevítve, maradékot nem szabad hagynia. Ha ugyanezen szüredékből 2 térfogatot 1 térfogat tömény kénsavval egyelitesz és föléje 2 térfogat telített vasgálicz-oldatot öntesz, az érintkező fölületen nem szabad barna gyűrűnek keletkeznie.

Legalább 500 grammot tarts belőle készletben.

186. Ferrum pulveratum.

Vaspor.

Fe=56.

Finom, sötétszürke, nehéz por, kevésbé fémfényű; a mágneshez tapad. Hígított savakban, hydrogént fejlesztve oldódik; az oldat ferricyankáliummal sötétkék csapadékot ad.

Két gramm vaspor 15 gramm tömény sósav és 15 gramm viz. elegyében enyhén melegítve, nagyobb részét oldódják föl; a maradék 0.05 grammnál ne legyen több. Az oldáskor finom nyílású csövön fejlődő hydrogén az ólomacetát-oldattal megnedvesített papirost ne barnítsa meg azonnal és meggyújtva, a belé tartott porcellán lemezen sötét folt ne keletkezzék. A savanyú oldat egy része fölé erős kénhydrogénvizet rétegezve, az érintkező fölületen hosszabb idő múlva se keletkezzék sötét gyűrű. A savanyú oldat másik része nátriumhydroxiddal kicsapva és leszűrve, kénammoniumtól ne zavarosodják meg. A sósavban oldhatatlan rész

non turbetur. Solutio eodem modo diluta ammonia superabundante filtratum det coloris expers, quod evaporatum et candefactum residuum non relinquat.

Si volumina 2 filtrati cum volumine 1 acidi sulfurici concentrati misceris, voluminibus duobus solutionis ferri sulfurici saturatae superfusus superficies tangens annulo fusco libera sit.

Praeparati ad minus grammata 500 sunt servanda.

186. Ferrum pulveratum.

Fe=56.

Pulvis subtilis, intense griseus, ponderosus, nitris metallici levis, magneto adhaerens. In acidis dilutis hydrogenium emittens solvitur; solutio, kalio ferricyanato praecipitatum intense caeruleum praebet.

Grammata 2 ferri pulverati in miscella, e grammatibus 15 acidi hydrochlorici et grammatibus 15 aquae parata, lene calefacta, maiori parte solvantur et residuum grammate 0.05 plus non efficiat. Hydrogenium solutione in tubulo tenui nascens chartam solutione plumbi acetici humectatam colore fusco illico non inficiat et inflammando lamina porcellanea immissa macula atra ne oriatur. Parte aliqua solutionis acidae cum aqua hydrosulfurata per strata disjuncta zona intermedia obscura nec post longius temporis spatium oriatur; altera pars solutionis acidae hydrooxydo natrii elicita et filtrata ammonio sulfurato non turbetur. Pars in acido hydrochlorico insolubilis, in acido nitrico

salétromsavban oldva, se kénhydrogénvizzel ne öltjön sötét színt, se ammoniával kéket.

187. Ferrum reductum.

Szinitett vas. Hydrogénnel redukált vas.

Fe=56.

A lecsapott vashydroxydból kihevités és tiszta hydrogénnel való szinités útján előállított készítmény. Szürke, fénytelen, igen finom por; szaga és íze nincsen. A mágneshez hozzátapad, hevítéskor a levegőn fekete ferro-ferrioxiddá ég el.

Két grammja 15 gramm tömény sósav és ugyanannyi víz langymeleg elegyében csaknem tökéletesen feloldódik. A hátrahagyott maradék ne legyen több 0.02 grammnál, és salétromsavban föloldva, kénhydrogénvizzel ne adjon sötétszínű csapadékot. A sósavban való oldáskor fejlődő gáz szagtalan legyen, és az 50 %-os ezüstnitrát-oldattal becseppentett szűrőpapírt ne sárgítsa vagy barnítsa meg azonnal.

0.28 grammját pállítsd, a levegőtől elzárva, egy óra hosszáig vízfördőn 50 gramm mercurichlorid-oldattal, s aztán higítsd annyi kifőzött vízzel, hogy az egész folyadék 100 köbcentimeter legyen. A megtisztult oldat 50 köbcentimeterét elegyítsd ugyanannyi hígított kénsavval és adj hozzá annyi $\frac{1}{10}$ szabályos káliumpermanganát oldatot, hogy a folyadék észrevehetően rózsaszínű legyen. Ennek elérésére az $\frac{1}{10}$ szabályos

soluta, nec aqua hydrosulfurata colorem obscurum, neve ammonia colorem caeruleum induat.

187. Ferrum reductum.

Ferrum hydrogenio reductum.

Fe=56.

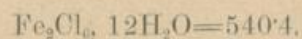
Praeparatum e ferro hydrooxydato ope ignitionis et hydrogenio puro reductionis paratum. Pulvis griseus, nitoris expers, subtilissimus; odoris et saporis carens. Magneti adhaeret, fervefactum aëre in oxydum ferricoferrosus comburit. Grammata duo in mixtura tepida e grammatibus 15 acidi hydrochlorici concentrati et eadem quantitate aquae parata fere plane solvitur. Residuum 0.02 grammatum plus ne efficiat, et in acido nitrico solutum, aqua hydrosulfurata praecipitatum atrum non praebet. Gazum tempore solutionis in acido hydrochlorico emissum, sit odoris expers, et chartam bibulam solutione 50% argenti nitrici humectatam, illico flavam aut fuscam non reddat.

Grammata 0.28 digere aëre remota per horam in balneo aquae cum solutione grammatum 50 hydrargyri bichlorati corosivi dein dilue tanta aquae coctae quantitate, ut liquor sit centimetrorum cubicorum 100. Centimetra cubica 50 solutionis depuratae, misce aequali quantitate acidi sulfurici diluti, dein adde solutionis kalii hypermanganici decinormalis tantum, ut fluidum perceptibiliter rosaceum evadat. Scopo huic attingendo solutionis decinormalis ad minus centi-

oldatból legalább is 40 köbcentimeter legyen szükséges. Az oldat elhasznált köbcentimetreinek száma kettővel szorozva, megadja a százalékos mennyiséget.

188. Ferrum sesquichloratum crystallisatum.

Kristályos vaschlorid. Kristályos ferrichlorid.

Végy: **Finom drótszögekből**

százötven grammot **150**

Öntsd le tágas lombikban

Tiszta tömény sósavval

hatszáz grammal **600**

Melegítsd mérsékelten mindaddig, míg a gázfejlődés tökéletesen megszűnik. A még meleg oldatot szűrd át előre megmért szűrőn, s határozd meg az oldatlanul maradt vas súlyát.

Az oldathoz adj

A feloldott vasnak minden

száztizenkét grammjára **112**

Tiszta tömény sósavból

kétszázkilenczven grammot **290**

és felmelegítés után apró részletekben

Tiszta tömény salétromsavból

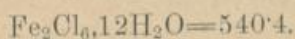
nyolczvan grammot **80**

Jó légvonatos helyen melegítsd az oldatot, míg színe vörösbarna lett, és egy cseppje vízzel hígítva, ferricyankáliumtól már nem kékül meg, s aztán víz-

metra cubica 40 requirantur. Numerus centimetrorum cubicorum solutionis adhibitorum bis multiplicatus quantitati percentorum respondet.

188. Ferrum sesquichloratum crystallisatum. &

Ferri chloridum. Chloridum ferricum.

Rp. **Filorum ferreorum subtilium**

grammata centum quinquaginta **150**

Adfunde in cucurbita vasta

Acidi hydrochlorici concentrati puri

grammata sexcenta **600**

Moderate calefac, donec evolutio gazorum perfecte cessaverit. Solutionem adhuc calidam filtra per filtrum prius mensuratum, et determina pondus ferri remanentis non soluti.

Solutioni adde:

Ad quaevis: *grammata centum duodecim* **112**

Ferri soluti

Acidi hydrochlorici concentrati puri

grammata ducenta nonaginta **290**

dein, post calefactionem in parvis portionibus

Acidi nitrici concentrati puri

grammata octaginta **80**

Calefac solutionem in loco aëre remoto, donec colorem rubro-fuscum induerit, et gutta una solutionis aqua diluta kalio ferricyanato caerulea iam non eva-

fürdön, megmért porzelláncsészében párologtasd be annyira, hogy súlya

A feloldott vasnak minden

száztizenkét grammjára 112

ötszáznegyven grammot 540

tegyen. Ezután helyezd a csészét befödve hűvös helyre, és a megmaradt kristályos tömeget tedd jól záró, beköszörült üveg dugós üvegbe.

Kristályos, barnássárga, a levegőn szétfolyó tömeg; vízben, borszeszben és aetherben tökéletesen oldható.

Hígított vizes oldata ezüstnitráttal túrós, fehér színű, ferrocyanáliummal pedig sötétkék csapadékot ad.

Ha a ferrichlorid fölé ammoniába mártott üvegbotot tartasz, füst ne keletkezzék. A jódkáliumos keményítő-oldattal megnedvesített szűrőpapir ne kéküljön meg a fölébe tartáskor. Húsz rész vízben oldva, néhány csepp sósavtól és ferricyanáliumtól ne kéküljön meg. Fél grammja 25-ször annyi vízben oldva és fölösleges ammoniával kiütve, szintelen szüredéket adjon, a mely bepárologtatva és gyengén hevítve, maradékot ne hagyjon hátra. Ha ugyane szüredékből két térfogatot egy térfogat tömény kénsavval elegyitesz és fölébe két térfogat telített vasgálicz-oldatot öntesz, az érintkező fölületen barna gyűrű ne keletkezzék,

serit, dein evapora in patina porcellanea mensurata in balneo aquae ut pondus ad quaevis

grammata centumduodecim 112

Ferri soluti sit

grammatum quingentorum et quadraginta 540

Tum sepone patinam tectam ad locum frigidum, et massam congelatam crystallinam serva in vitro epistomeo vitreo optime clauso.

Sistit massam crystallinam fusco-flavam aëre deliquescentem, in aqua, spiritu et aethere plane solubilem.

Solutio aquosa argento nitrico praecipitatum caseosum album, kalio ferrocyanato autem intense caeruleum praebet.

Ferro sesquichlorato bacillum vitreum ammonia prius immersum aproximando, fumus non oriatur. Charta bibula cum solutione amyli et kalii iodati humectata supra tenta caerulea non fiat. In viginti partibus aquae solutum nonnullis guttis acidi hydrochlorici et kalio ferricyanato colorem caeruleum non induat. Gramma semis in 25 partibus aquae solutum et superabundante ammonia elicited, filtratum coloris expers oriatur, quod evaporatum et lene calefactum residuum non relinquat. Eiusdem filtrati volumina duo cum volumine uno acidi sulfurici concentrati mixtum, et duobus voluminibus solutionis concentrati sulfatis ferri superfusum in superficie contangente zona fusca non nascetur.

189. Ferrum sesquichloratum solutum.

Vaschlorid oldat. Ferrichlorid oldat,

Végy: **Kristályos ferrichloridból**

Lepárolt vízből *egyenlő súlyrészeket.*

Elegyítsd.

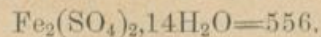
Sötét sárgás-barna folyadék. Száz súlyrészében körülbelől 10·3 súlyrész vas van. Fajsúlya 1·280—1·283.

Tisztaságát oly módon vizsgáld meg, mint a kristályos ferrichloridét.

Sötét helyen tartsd.

190. Ferrum sulfuricum oxydulatum.

Ferrosulfát. Vasgálicz.

Végy: **Tiszta tömény kénsavból**

százötven grammot **150**

Higítsd üveglombikban óvatosan

Lepárolt vízzel *hatszáz grammal* **600**

Tégy az elegybe

Tiszta vasdrótot vagy drótszögeket

száz grammot **100**

Oldd fel úgy, hogy a vasnak kis része oldatlanul maradjon. A folyamatot vége felé segítsd elő gyenge melegítéssel, s az oldatot, mikor a gázfejlődés alábbhagy, forradd fel, szűrd át és adj hozzá

Hígított kénsavból *tizenöt grammot* **15**

189. Ferrum sesquichloratum solutum.

Liquor ferri sesquichlorati.

Rp. **Ferri sesquichlorati crystallisati**
Aquae destillatae *aa partes aequales.*

Misce.

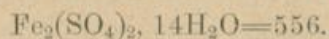
Sistit liquorem intense flavo-fuscum. Continet in partibus centum circiter 10·3 partes ferri. Pondus specificum 1·280—1·283.

Explora quoad puritatem sicut ferrum sesquichloratum crystallisatum.

Serva loco obscuro.

190. Ferrum sulfuricum oxydulatum.

Ferrosi sulfas. Sulfas ferrosus.

Rp. **Acidi sulfurici concentrati puri**
grammata centumquinguaaginta **150**

Dilue caute in cucurbita vitrea cum

Aquae destillatae *grammatibus sexcentis* **600**

Immitte in miscellam

Fili ferrei vel clavium fili puri
grammata centum **100**

Solve eo modo, ut pars aliqua ferri insoluta maneat ad finem, solutionem lene calefaciendo promove, et solutionem post diminutionem evolutionis gazi coque ad ebullitionem, filtra et adde

Acidi sulfurici diluti *grammata quindecim* **15**

Párolgtasd be a kristályosodásig és hűtsd le folytonos keverés közt, mindaddig, míg kristályos por keletkezik. Ezt gyűjtsd össze tölcseren, mosd le előbb kevés hideg vízzel, majd borszesszel, szárítsd meg és tedd jól zárt edénybe.

Kékes-zöld színű kristályos por; 1·8 súlyrész vízben oldható.

Hígított vizes oldata chlórbarýummal fehér, ferricyankáliummal kék csapadékot ad.

Kifőzött hideg vízben semleges hatású kékes-zöld folyadékká oldódják fel. Ha 0·56 gramm ferrosulfátot 150 gramm vízben feloldasz és az oldatot 20 gramm hígított kénsavval megsavanyítod, a maradandóan pirossá festésre 20 köbcentiméter $\frac{1}{10}$ szabályos káliumpermanganát-oldat legyen szükséges. A ferrosulfát nátriumhydroxyddal melegítve ne fejlesszen ammoniát. Két grammja vízben oldva és salétromsavval addig főzve, míg egy cseppje a híg ferricyankálium-oldatot többé meg nem kékíti, — ammoniával összerázva szintelen szüredéket adjon. E szüredék kénammoniumtól ne zavarosodjék meg; bepárologatás és hevítés után pedig ne hagyjon hátra maradékot.

191. Filix mas.

Páfrány.

Erdei páfrány, majdnem egész Európa hegyes vidékein honos. Páfrányok.

A gyöktörzs rövid, fekvő, végén gyengén fel-emelkedő, világosbarna, belül zöldes, fahéj-barnába

Evapora usque ad crystallisationem et refrigera sub continua agitatione, donec pulvis crystallinus non exoritur. Hunc colliga ad infundibulum, elue primo paucilla aqua frigida, dein spiritu, siccatum sepone in vase probe clauso.

Sit pulvis caeruleo-viridis crystallinus, in partibus 1·8 aquae solubilis.

Solutio aquosa diluta baryo chlorato praecipitatum album, et kalio ferricyanato caeruleum praebet.

In aqua frigida prius cocta, in solutionem neutram caeruleo-viridem solvatur. Grammata 0·56 sulfatis ferrosi in grammatibus 150 aquae solvendo, et solutionem, grammatibus viginti acidi sulfurici acidulando: ad rubricationem permanentem centimetra cubica 20 solutionis kalii permanganici decinormalis requirantur. Sulfas ferrosus natrio hydrooxydato calefactus ammoniam ne emittat. Grammata duo in aqua soluta et acido nitrico cocta, donec gutta una solutionem kalii ferricyanati dilutam iam caeruleam non reddit, ammoniam conquassata, filtratum coloris expers praebent. Filtratam hocce ammonio sulfurato non perturbetur, evaporatum et candefactum autem residuum non relinquat.

191. Filix mas.

**Aspidium filix mas, Roth., planta monticola totius fere Europae.
Polypodiaceae.**

Rhizoma breve, jacens, ad finem erectum, clare fuscum, intus coloris viridis paullatim cinnamomei,

átmenő; külső felületén egymásra sűrűn következő, felhágó, szegletes, húsos, kívül setétbarna, belül zöldes, harántmetszetén 8 edénnyalábot feltüntető nyélczemaradványokkal, továbbá polyvaszerű barna pikkelyekkel, nemkülönben vékony gyökérkékekkel ellátott; édes-kesernyés ízű, sajátságos, némileg undorító szagú.

Őszszel ásassék, egy éven túl ne tartassék.

Porrá törés előtt a nyélczék maradványaitól, pikkelyektől és gyökerektől megfosztott gyöktörzs a leszakított nyélczedarabokkal gondosan száríttassék meg, azután töressék porrá; a keletkező zöld por jól bedugott fényhatlan edényekben tartassék. A fahéjbarna por vettessék el.

192. *Filum sericeum antisepticum.*

Antiseptikus selyemfonál.

Gyárilag készül a chinai fehérselyem-fonálból.

A selyem egy tizedrész carbolsavat tartalmazó viasz meleg oldatában beáztattatik és a felesleges viasz eltávolítása után felgombolyíttatik.

Igy elkészítve a kereskedelemben kapható.

Jól zárt üvegben tartandó.

193. *Foeniculum.*

Édes kömény. Édes köménymagvak.

Édes kömény, déli Európában honos, nálunk tenyésztett növény.

Ernyősek.

Termés (buracsenk) hosszúdad, hengerded, barnászöldes színű, 5—8 mm. hosszú, 2—3 mm. vastag,

superficie externa tota dense petiolorum stipitum residuis adscendentibus, angulatis, carnosis, extus atre fuscis, intus viridibus, per fracturam transversam octo fasciculos vasorum exhibentibus et squammis paleaceis fuscis et radicibus tenuibus instructum; sapore e dulci subamaro, odore peculiari subnauseoso.

Fodiatur autumno et ne ultra annum servetur.

Rhizoma a petiolorum residuis squammisque et radicibus liberatum una cum reliquiis petiolorum degluptis caute siccetur et in pulverem redigetur; pulvis viridis ortus in vasis bene obturatis luci imperviis servetur. Pulvis cinnamomei coloris rejiciatur.

192. Filum sericeum antisepticum.

È filo sericeo albo chinensi in officinis paratur, per macerationem fili sericei in cera liquata, unam decimam partem acidi carbolici continente.

Filum sic praeparatum in commercio obvenit.

Filum superflua cera liberatum et convolutum serva in vitro bene clauso.

193. Foeniculum.

Foeniculum officinale Allione, planta Europae meridionalis, apud nos culta. **Umbelliferae** Juss.

Fructus (diachenia) oblongi, teretiusculi, coloris subfusci vel subviridis, quinque usque octo millimetra longi, duo usque tria millimetra crassi, mericarpiis

a termésfelek legtöbbszörre kettéváltak, ötbordásak, a bordák halványabbak, a barázdák szélesek, sötétebbek; sajátságos szagú, édeses ízű, rágva a nyelvet csípi.

194. Folia sennae sine resina.

Gyanta nélküli szennalevél.

Végy: Apróra összetélt szennalevelet
száz grammot 100
Áztasd negyvennyolcz óráig
Tömény szeszben
ötszáz grammban 500
Azután sajtold ki és szárítsd meg.

195. Gallae.

Gubacs. Aleppói gubacs. Török csergubacs.

A quercus infectoria Olivier és más rokon fajok levélrügyeinek a cynips gallae tinctoriae Olivier rovar által megszúrása helyén származó **kinövés**, gömbölyded, göcsös, tüskés, gyakran lyukas, súlyos, kemény majd sötétebb, majd halványabb zöldes-szürke színű, rágva fanyar.

Elvetendő a könnyű, szivacsos, síma, úgynevezett német gubacs.